

Бондаренко Євген Петрович

к.е.н., доцент, доцент кафедри податків та фіскальної політики,
ЗУНУ, м. Тернопіль

Григус Тетяна Михайлівна

студентка гр. ФМСзм-11, ФФО, ЗУНУ, м. Тернопіль

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Митна політика України в умовах воєнного часу потребує адекватних та інтерактивних трансформацій задля якіснішого виконання державою фіскальної та контрольної функції. Удосконалення митної політики повинно обов'язково враховувати передові напрацювання міжнародного досвіду, сучасні реалії, а також алгоритми імплементації цифрових технологій в митне середовище, зокрема в процедури здійснення митного контролю та оформлення. Удосконалення митної політики України має продукувати не лише фінансові та безпекові ефекти, але й соціальні. Поряд з цим, сучасний реалізм митно-тарифного регулювання повинен сприяти імпортом потокам в ракурсі підсилення обороноздатності держави, відбудови соціальних, енергетичних, інфраструктурних об'єктів тощо.

В період розвитку міжнародної торгівлі, та значного зростання торгових потоків через митні кордони держав, інтеграція України у світовий економічний простір, ставлять перед державою завдання щодо забезпечення її економічної безпеки, при цьому не створюючи ніяких адміністративних та технічних бар'єрів при перетині вантажів через митний кордон України.

В таких умовах розвитку національної економіки особливе місце приділяється митному контролю як одному із елементів реалізації митної та фінансової політики країни. Від ефективності проведення митного контролю залежить повнота виконання покладених завдань на Державну митну службу (ДМС) України, важливим з яких є контроль за повнотою нарахування та своєчасністю внесення до державного бюджету митних платежів, а також контроль за виконанням вимог державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Говорячи про розвиток митної політики у тактичній та стратегічній перспективі зазначимо, що основними векторами її удосконалення можуть виступити наступні:

- впровадження міжнародних стандартів та вимог у напрямі підвищення рівня захисту національних інтересів держави;
- спрощення митних процедур, яке покликане зменшити кількість зловживань у зазначеній сфері;
- підвищення ефективності виявлення та протидії негативним явищам у середовищі зовнішньої торгівлі;
- покращення здійснення зовнішньоекономічної діяльності та створення оптимальних умов для її учасників [1, с. 136].

– збільшення рівня ефективності виявлення і протидії негативним явищам у сфері здійснення зовнішньої торгівлі.

Ефективне позиціонування держави на міжнародній арені повинно покращувати її репутацію та сприяти налагодженню взаємовигідних відносин у сфері міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів. Іншими словами, заходи, спрямовані на покращення митної політики України, повинні сприяти її стійкому становищу у міжнародних відносинах та невпинному розвитку зовнішньоекономічних зв'язків між підприємцями.

Поряд з цим, констатуємо, що завдяки стрімкому розвитку новітніх технологій, провідні країни світу реалізували максимальну автоматизацію митниць. Оскільки Україна прагне повноцінного членства в ЄС, то її курс митної політики має бути спрямований в ефективне русло – на вдосконалення системи електронного документообігу на митницях. Адже спосіб електронного декларування здатен не лише мінімізувати час проведення митних процедур, а й боротися з корупцією, розвивати міжнародну співпрацю та взаємодіяти з інформаційними системами державних організацій країни [2, с. 649].

Діджиталізація методики здійснення митного контролю є пріоритетним аспектом митної реформи в країнах, що розвиваються. Нажаль, низка митних процесів в українській практиці ще й зараз засновані на паперових документах, що цілком не відповідає сучасному технічному прогресу і ефективним світовим практикам.

Технологія електронної автономізації митного простору України надасть змогу одержати низку переваг одночасно: зменшення фізичного контакту між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та державними органами зводить до мінімуму корупційні ризики; автоматизація, спрощення та уніфікація процедур декларування для суб'єктів бізнесу; формування ґрунтовніших поглядів на діяльність підприємств ЗЕД з точки зору контролюючого органу [3, с. 225].

Підсумовуючи вищевикладене, варто зазначити, що інтенсифікація розвитку інформаційних технологій, активна співпраця з країнами-членами ЄС впливає на формування сучасної митної політики України, яка має базуватися на ефективних управлінських рішеннях щодо зовнішньоекономічної діяльності, як національних товаровиробників так і закордонних. Міжнародний досвід свідчить, що інтеграція інформаційних технологій є одним з вагомих факторів становлення сучасної митної політики, зокрема як система «Електронна митниця», яка є одним з пріоритетних напрямків удосконалення митного контролю та митного оформлення.

Список використаних джерел:

1. Клим А. В. Митна політика України в контексті сучасних суспільних викликів. *Демократичне врядування*. 2022. Вип. 1 (29). С. 128-140.
2. Голинський Ю. О., Гриник І. Р. Митний контроль в Україні та напрями його вдосконалення. *Молодий вчений*. 2019. № 10 (74). С. 646-650.

3. Івашова Л. М., Кийда Л. І. Діджиталізація митних процедур: сучасний стан та перспективи розвитку митної справи. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 3 (22). С. 218-230.